

Carbon Footprint

Rapportage 2013

Versiedatum: 21 januari 2014

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Scope 1	4
2.1	Aardgas	4
2.2	Zakelijk verkeer in personenauto's	5
3	Scope 2	6
3.1	Ingekochte elektriciteit.....	6
3.2	Zakelijk luchtverkeer	7
4	Scope 3	8
4.1	CO2 uitstoot ingehuurd transport.....	8
4.2	CO2 uitstoot door ingehuurde montagebussen.....	8
4.3	Woon-werkverkeer	9
5	Samenvatting CO2 uitstoot JKN	10
5.1	Toewijsbaar aan projecten	10
5.2	Vergelijking 2013 (prognose) met het basisjaar (2008)	11
5.3	Voortgang reductiedoelstelling	11

1 Inleiding

Ten behoeve van het voldoen aan de CO2 prestatieladder heeft Jan Kuipers Nunspeet (JKN) een inventarisatie opgesteld van de uitstoot van CO2 als gevolg van haar bedrijfsactiviteiten.

De CO2 prestatieladder kent 3 scopes. JKN is in het bezit van niveau 5 van de CO2 prestatieladder, waardoor alle 3 de scopes betrokken moeten worden in de CO2 inventarisatie. Deze rapportage beschrijft de emissies binnen scope 1, 2 en 3. Dit betreft de emissies van CO2 als gevolg van de volgende activiteiten:

Scope 1:

- Gebruikte brandstof op de bedrijfslocatie zelf
- Zakelijk verkeer in personenauto's

Scope 2:

- Ingekochte elektriciteit
- Zakelijk luchtverkeer

Scope 3:

- Transport met behulp van vrachtwagen vaste transporteur
- Mobiliteit door de ingehuurde montagebussen
- Het woon-werkverkeer door de medewerkers van JKN in hun eigen voertuigen

Op de volgende pagina's worden de bovenstaande activiteiten met hun bijbehorende CO2 uitstoot voor de jaren 2008 (het basisjaar), 2009, 2010, 2011, 2012 en 2013 in detail toegelicht.

2 Scope 1

Scope 1 bestaat uit:

- Gebruikte brandstof op de bedrijfslocatie zelf
- Zakelijk verkeer in personenauto's

Aardgas bedrijfslocaties	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Verbruik							
Hoofdaansl. 1 (fabriek)	44.162	28.718	35.254	32.496	42.594	28.626	m3
Hoofdaansl. 2 (verhuur/kantoor)	20.939	45.004	58.140	38.942	32.545	30.170	m3
Totaal inkoop	65.101	73.722	93.394	71.438	75.139	58.796	m3
Doorverkoop							
Hal 2	6.228	10.393	13.075	8.731	9.055	-	m3
Hal 4	9.514	17.510	20.701	16.534	13.537	20.526	m3
Hal 3-1	-	1.023	2.682	1.656	838	522	m3
Totaal doorverkoop	15.742	28.926	36.458	26.921	23.430	21.048	m3
						-	
Totaal eigen gebruik	49.359	44.796	56.936	44.517	51.709	37.748	m3
CO2 per 1000 m3 gas	1,825	1,825	1,825	1,825	1,825	1,825	ton CO2/1000 m3
CO2 uitstoot per jaar	90,1	81,8	103,9	81,2	94,4	68,9	ton CO2/jaar
Zakelijk verkeer in voertuigen JKN	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Hoeveelheden brandstof							
diesel voor personenauto's	17.812	17.240	13.913	12.712	13.331	10.349	liters diesel per jaar
benzine voor personenauto's	4.426	4.676	8.635	11.854	13.216	11.223	liters benzine per jaar
lpg voor auto/gehuurde heftruck	562	-	-	-	-	-	liters lpg per jaar
diesel voor eigen montagebussen	25.959	27.868	25.909	26.775	27.192	24.577	liters diesel per jaar
diesel voor heftrucks en intern transport	3.169	3.659	3.608	3.691	777	48	liters diesel per jaar
Diesel totaal	46.940	48.767	43.430	43.178	41.300	34.974	liters diesel per jaar
Benzine totaal	4.426	4.676	8.635	11.854	13.216	11.223	liters benzine per jaar
LPG totaal	562	-	-	-	-	-	liters lpg per jaar
CO2							
Diesel	147,2	152,9	136,2	135,4	129,5	109,6	ton CO2/jaar
Benzine	12,3	13,0	24,0	33,0	36,7	31,2	ton CO2/jaar
LPG	1	-	-	-	-	-	ton CO2/jaar
TOTAAL	160,5	165,9	160,2	168,3	166,2	140,8	ton CO2/jaar
Koudemiddelen in airco	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Totaal CO2 uitstoot scope 1	250,6	247,6	264,1	249,6	260,6	209,7	

2.1 Aardgas

De enige gebruikte brandstof op de bedrijfslocatie die uitstoot van broeikasgassen veroorzaakt is aardgas. Deze brandstof wordt hoofdzakelijk gebruikt voor de verwarming van de productiehallen en de kantoren. Er zijn 2 hoofdaansluitingen voor aardgas. Bij JKN zijn die bekend als 'Gas Fabriek' (ean code eindigt op 848) en 'Gas Verhuur/Kantoor' (ean code eindigt op 901). Vanuit deze laatste aansluiting wordt aardgas doorgeleverd aan diverse huurders. Het verbruik door deze huurders wordt bepaald met behulp van gas-tussenmeters, die ook periodiek worden afgelezen door medewerkers van JKN. Het verbruik wordt aan deze drie huurders jaarlijks in rekening gebracht. Het restant van het verbruik wordt gebruikt door JKN, voornamelijk voor de verwarming van het kantoor.

Uit het bovenstaande schema blijkt dat het eigen verbruik in 2013 op 37.748 m³ ligt. Dat is 13.961 m³ minder dan in 2012. Deze verbetering komt met name vanwege de verbouwing in de 1^e helft van 2012. Hierdoor heeft de gevel open gelegen net in de koude periode. Op basis van het historisch verbruik lijkt het aannemelijk dat de uitbreiding van de fabriek zo'n 7.000 m³ aan extra verbruik heeft gekost en dit blijkt nu ook.

Het jaar 2013 was kouder dan 2012. Dit blijkt uit een analyse van de "gewogen graaddagen" (hoe meer graaddagen, hoe kouder). Het gasverbruik per graaddag is in 2013 31% lager dan in 2012.

Een combinatie van het laten opstarten van de CV's in de herfst, in toepassen van klokthermostaten op de CV's en minder productie in de spuitery hebben ook bijgedragen aan de reductie van het gasverbruik.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
gasverbruik	49.359	44.796	56.936	44.517	51.709	37.748	
graaddagen	2937	3006	3569	2865	3060	3220	
gas/graaddag	16,8	14,9	16,0	15,5	16,9	11,7	m ³ /graaddag

2.2 Zakelijk verkeer in personenauto's

De hoeveelheden benzine, diesel en LPG zijn als volgt bepaald:

De benzine en diesel voor de personenauto's, de eigen montagebussen en t.b.v. machines wordt met behulp van een tankpas bij één en hetzelfde brandstofleverancier (Esso) getankt. Hierdoor is een zeer accurate administratie van de hoeveelheid liters bij te houden.

In de 2013 hebben zich geen substantiële wijzigingen in het wagenpark voorgedaan. Wel kunnen we meedelen dat er per eind december 2013 een elektrische auto (Plug-in Hybride) aan het wagenpark is toegevoegd. Ook zijn er twee oplaadstations voor het opladen van elektrische auto's gerealiseerd. Hiervan kunnen zowel bezoekers als personeel van Jan Kuipers Nunspeet gebruikmaken.

Per saldo wordt er in 2013 voor het zakelijk verkeer 25,4 ton CO₂ minder uitgestoten dan in 2012. Dit wordt geheel veroorzaakt door minder brandstof verbruik over de hele linie (zowel diesel als benzine). De belangrijkste reden is hier de reorganisatie waardoor er twee buitendienst medewerkers minder zijn. Daarnaast zijn er minder kilometers gereden doordat er minder projecten waren in 2013 dan in 2012.

3 Scope 2

Scope 2 bestaat uit:

- Ingekochte elektriciteit
- Zakelijk luchtverkeer

Ingekochte elektriciteit	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Inkoop aan 39714 (fabriek/kantoor)							
dagstroom (kWh)	487.086	364.197	321.517	359.790	315.503	315.123	kWh
nachtstroom (kWh)	-	101.227	59.023	65.310	59.136	54.661	kWh
Inkoop aan 19495 (verhuur)					-	-	
dagstroom (kWh)	-	233.298	228.395	228.840	222.024	113.531	kWh
nachtstroom (kWh)	78.046	50.490	47.298	36.729	47.237	35.903	kWh
totaal inkoop	565.132	749.212	656.233	690.669	643.900	519.218	kWh
Doorverkoop							
Hal 2	115.847	119.038	118.244	122.541	118.718	-	kWh
Hal 4	8.000	142.149	136.064	124.657	136.854	133.175	kWh
Hal 3-1	-	7.740	10.337	7.645	-	2.455	kWh
Hal 3-3	-	1.221	1.396	1.054	1.159	311	kWh
Totaal doorverkoop	123.847	270.148	266.041	255.897	256.731	135.941	kWh
totaal eigen gebruik	441.285	479.064	390.192	434.772	387.169	383.277	kWh
CO2 uitstoot per 1000 kWh	0,500	0,470	0,455	0,300	0,455	0,015	ton CO2/1000 kWh
CO2 uitstoot per jaar	220,6	225,2	177,5	130,4	176,2	5,7	ton CO2/jaar
Zakelijk luchtverkeer	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Totaal aantal kilometers	0	1760	4800	1250	5608	22485	km/jaar
CO2 emissie	0,0	0,5	1,0	0,3	1,5	5,1	ton CO2/jaar
Totaal CO2 uitstoot scope 2	220,6	225,6	178,5	130,8	177,7	10,8	

3.1 Ingekochte elektriciteit

Ook voor elektra zijn er twee hoofdaansluitingen (EAN codes eindigend op 714 en 495). Het totaal verbruik van deze twee aansluitingen in 2013 is circa 520.000 kWh. Aan diverse huurders wordt circa 136.000 kWh doorbelast, waardoor het 'eigen' verbruik van JKN in 2013 uitkomt op circa 384.000 kWh. Deze 384.000 kWh is iets lager dan het verbruik van 2012 (387.000).

De volgende factoren zijn van invloed geweest op het elektriciteitsverbruik:

- door de fabrieksuitbreiding is er meer verlichting bij gekomen, dit leidt tot meer verbruik
- de nieuwe boor/zaagstraat (eind 2012) verbruikt meer stroom (meer vermogen)
- door de reductie in het aantal projecten is er minder verbruik (verlichting minder aan en reductie van machine uren).

Met betrekking tot de CO2 emissie is vanaf 1 januari 2013 een grote daling te bespeuren. Dit wordt veroorzaakt doordat JKN vanaf 2013 groene stroom is gaan gebruiken op basis van Nederlandse wind. De conversiefactor van groene stroom op basis van Nederlandse wind is 15 gram CO2/kiloWattuur (i.t.t. 455 gram CO2/kiloWattuur).

3.2 Zakelijk luchtverkeer

In 2013 zijn er 17 vluchten gemaakt (heen en terug). Dit is totaal 22.485 km en 4 maal zoveel als in de 2012. Per vliegtuigkilometer (per persoon) wordt 0,27 kilo CO₂ uitgestoten. Dit levert een CO₂ emissie op van 5,1 ton. De oorzaak van deze toename is dat er meer energie wordt gestoken in export.

4 Scope 3

In deze paragraaf wordt verslag gedaan van drie activiteiten van JKN teneinde de uitstoot van CO₂ te reduceren voor wat betreft de scope 3 activiteiten. Alle scope 3 activiteiten worden hieronder beschreven. Voor JKN zijn dit:

- A. De uitstoot door de transporteur
- B. De uitstoot door de ingehuurde montagebussen
- C. De uitstoot door het woon-werkverkeer met eigen voertuigen van de medewerkers van JKN

4.1 CO₂ uitstoot ingehuurd transport

Het transportbedrijf heeft 1 vrachtwagen 'gereserveerd' voor JKN. Deze wagen rijdt uitsluitend ritten voor JKN. Van deze wagen wordt het verbruik van diesel goed bijgehouden en aan JKN doorgegeven. In de afgelopen 3 jaar ziet dit er als volgt uit:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Hoeveelheden brandstof							
Ingehuurd transport	83.973	86.283	77.397	82.393	74.143	64.800	kilometers/jaar
diesel	26.242	26.963	24.187	28.904	26.939	22.366	liters diesel per jaar
	3,20	3,20	3,20	2,85	2,75	2,90	kilometer / liter
TOTAAL CO₂	82,3	84,5	75,8	90,6	84,5	70,1	ton CO₂/jaar

Uit de tabel valt op te maken dat de uitstoot van CO₂ in 2013 circa 14,3 ton minder is dan in 2012. Dit komt vooral omdat er minder kilometers door de transporteur zijn gereden (als gevolg van minder projecten). Wat postief Het verbruik per kilometer neemt ook af. In 2013 wordt gemiddeld 2,90 kilometer/liter gereden (in 2012: 2,85 kilometer/liter). De in 2013 halverwege het jaar gemaakte afspraken met de transporteur over zuinig rijden hebben dus effect gehad. Dit betrof de volgende afspraken:

- de chauffeur gaat naar de cursus Het Nieuwe Rijden (de cursus, zoals blijkt uit de praktijk kan een reductie van brandstofverbruik opleveren van gemiddeld 10%)
- de vrachtwagen wordt gecontroleerd op het steeds onzuiniger rijden

Eind april 2010 heeft de transporteur de 'JKN' wagen vervangen door een nieuwe, een DAF 85. Deze vrachtwagen heeft een EURO 5 motor met EEV, waardoor hij schoner is (minder roet en ander fijn stof uitstoot), maar niet zuiniger rijdt. CO₂ komt vrij bij de verbranding van diesel, waarbij het niet uitmaakt of het een EURO 0 of EURO 5 motor is.

4.2 CO₂ uitstoot door ingehuurde montagebussen

JKN huurt op regelmatige basis monteurs in van andere bedrijven voor het plaatsen van fietsenstallingen. Deze monteurs rijden met eigen bussen naar de plek waar de stallingen gebouwd moeten worden. Het dieselverbruik tijdens deze ritten wordt (nog) niet bijgehouden. De CO₂ uitstoot door deze bussen wordt berekend, door de factor uren ingehuurde monteurs/uren eigen monteurs los te laten op het dieselverbruik van de eigen montagebussen. Daarvan is het verbruik namelijk wel bekend. In de onderstaande tabel is dit te zien:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Diesel voor eigen montagebussen	25.959	27.868	25.909	26.775	27.192	24.577	liters diesel per jaar
Montage (eigen monteurs)	24.124	30.294	25.998	27.514	23.455	19.544	Uren per jaar
Montage (ingebruurd bij andere bedrijven)	18.517	22.690	17.563	31.371	14.583	5.921	Uren per jaar
Factor uren ingehuurd/uren eigen montage	0,77	0,75	0,68	1,14	0,62	0,30	
Diesel voor ingehuurde montagebussen	19.926	20.873	17.503	30.528	16.906	7.446	liters diesel per jaar
CO2 uitstoot ingehuurde montagebussen	62,5	65,4	54,9	95,7	53,0	23,3	ton CO2/jaar

Door minder externe inhuur is de gecalculeerde uitstoot door de ingehuurde montagebussen in 2013 ruim de helft lager dan in 2012.

4.3 Woon-werkverkeer

De emissie berekening is gebaseerd op de afstand die mensen afleggen en het gemiddelde aantal dagen per jaar dat mensen werken. In 2013 is in totaal 136.708 kilometer gereden aan woon-werk kilometers in privé auto's. De HR afdeling van JKN heeft een goed beeld van het type auto dat daarvoor gebruikt wordt en heeft op basis daarvan berekend, dat 70% van de auto's op benzine rijdt en de resterende 30% op diesel. Indien vervolgens de bekende conversiefactoren gebruik worden, komen we voor 2013 uit op een CO2 uitstoot van 29,0 ton. Dit is een iets lagere CO2 uitstoot dan 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Totaal km's ww verkeer	179.080	176.980	172.848	154.944	144.282	136.708	kms
kilometers op benzine (70%)	125.356	123.886	120.994	108.461	100.997	95.696	kms
kilometers op diesel (30%)	53.724	53.094	51.854	46.483	43.285	41.012	kms
CO2 van benzine	27,0	26,6	26,0	23,3	21,7	20,6	ton CO2
CO2 van diesel	11,0	10,9	10,6	9,5	8,9	8,4	ton CO2
TOTAAL	38,0	37,5	36,6	32,8	30,6	29,0	ton CO2

5 Samenvatting CO2 uitstoot JKN

Door de scope 1, 2 en 3 bedrijfsactiviteiten van JKN zijn van 2008 tot en met de 1^e helft 2012 de onderstaande hoeveelheden CO2 uitgestoten.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Scope 1							
Aardgas bedrijfslocaties	90,1	81,8	103,9	81,2	94,4	68,9	
Zakelijk verkeer in voertuigen JKN	160,5	165,9	160,2	168,3	166,2	140,8	
Totaal scope 1	250,6	247,6	264,1	249,6	260,6	209,7	ton CO2/jaar
Scope 2							
Ingekochte elektriciteit	220,6	225,2	177,5	130,4	176,2	5,7	
Zakelijk luchtverkeer	0,0	0,5	1,0	0,3	1,5	5,1	
Totaal scope 2	220,6	225,6	178,5	130,8	177,7	10,8	ton CO2/jaar
Scope 3							
Ingehuurd transport (Kattenberg)	82,3	84,5	75,8	90,6	84,5	70,1	
Ingehuurde montagebussen	62,5	65,4	54,9	95,7	53,0	23,3	
Woonwerkverkeer	38,0	37,5	36,6	32,8	30,6	29,0	
totaal scope 3	182,7	187,5	167,3	219,2	168,0	122,4	ton CO2/jaar
TOTAAL	653,9	660,8	609,9	599,5	606,3	343,0	ton CO2/jaar
Waarvan toewijsbaar aan projecten	538,9	547,0	498,9	494,4	445,4	230,1	

In deze tabel valt te zien dat de CO2 uitstoot door aardgas en door het zakelijk verkeer is afgenomen. Hierdoor is in 2013 voor scope 1 een afname te zien van 50,9 ton CO2 ten opzichte van 2012. In scope 2 is een sterke daling te zien van de uitstoot van CO2 door het gebruik van elektra, voornamelijk veroorzaakt door de aangepaste conversiefactor van groene stroom (op basis van Nederlandse wind met garanties van oorsprong). In scope 3 is een afname te zien van de uitstoot bij de transporteur. Bij gecalculeerde emissie door de ingehuurde montagebussen is een sterke daling te zien (door minder externe inhuur). Ook de emissie door het woon-werkverkeer is zeer licht gedaald.

5.1 Toewijsbaar aan projecten

Hieronder zijn de criteria opgenomen of de CO2-emissie toewijsbaar is aan projecten:

Scope 1

- Aardgas is verdeeld a.d.h.v. verhouding m2 kantoor (=overhead) / productiehal (=projecten)
- Zakelijk verkeer voertuigen JKN is verdeeld a.d.h.v. verdeling CO2 uitstoot personenauto's (= overhead) en montagebussen/heftrucks (=projecten)

Scope 2

- Elektra is verdeeld a.d.h.v. verhouding m2 kantoor (=overhead) / productiehal (=projecten)
- Zakelijk luchtverkeer is overhead dan wel toewijsbaar aan projecten afhankelijk van het doel van de reis.

Scope 3

- Ingehuurd transport is projecten
- Ingehuurde montagebussen is toewijsbaar aan projecten
- Woon-werkverkeer is toewijsbaar aan projecten, vanaf 2012 overhead

5.2 Vergelijking 2013 (prognose) met het basisjaar (2008)

In het CO2 reductieplan scope 1,2 en 3 van Jan Kuipers Nunspeet is de onderstaande tabel opgenomen. Hieruit valt op te maken dat de beoogde CO2 uitstoot door JKN in 2013 uit moet komen op 608,9 ton CO2. Voor 2013 is de werkelijke uitstoot van JKN 343,0 ton CO2. Dit is 47,5% afwijking t.o.v. het basisjaar.

Reductiedoelstelling	totaal	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. Verlichting minder aan door techniek en	7,8		2,6	2,6	2,6				
2. Inkoop groene stroom (ander contract)	----								
3. Uitbereiding 15x40 CO2 neutraal + DE opties	0,0								
4. Verlichting zuiniger door andere lampen	78,0				15,6	15,6	15,6	15,6	15,6
5. Nieuwe gebouwen CO2 neutraal	0,0								
6. Personen wagenpark zuiniger	6,7		1,7	1,7	1,7	1,6			
7. Vorkheftrucks elektrisch	1,0			1,0					
8. Minder en schoner rijden door	8,7			1,7	1,7	1,7	1,7	1,9	
9. Houtkorrels gebruiken voor verwarming	ntb								
besparing totaal	102,2		4,3	7,0	21,6	18,9	17,3	17,5	15,6
uitstoot in 2008 en 2009 scope 1 en 2 en 3	653,9	660,7							
blijft over in jaar X			656,4	649,4	627,8	608,9	591,6	574,1	558,5
Reductie t.o.v. het basisjaar 2008		-1,0%	-0,4%	0,7%	4,0%	6,9%	9,5%	12,2%	14,6%
Geraliseerde CO2 uitstoot (ton)		660,8	609,9	599,5	606,3	343,0			
Afwijking t.o.v. van het basisjaar (%)		-1,0%	6,7%	8,3%	7,3%	47,5%			
uitstoot CO2/productieomzet (ton CO2/m euro) 200	60	45,3							
afname obv procentuele afname			60,2	59,6	57,6	55,9	54,3	52,7	51,2

5.3 Voortgang reductiedoelstelling

Uit bovenstaande overwegingen kan de conclusie getrokken worden dat JKN goed op koers ligt om de doelstelling voor 2016 te halen (einddoel CO2 reductieplan scope 1, 2 en 3).

Op de volgende pagina's zijn twee grafieken opgenomen om een en ander visueel te verduidelijken.
Grafiek 1: Voortgang van de reductiedoelstelling in jaren 2008 t/m 2016.

Grafiek 1:

